

CRNA GORA
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKU DJELATNOST

FINANSIJSKI PLAN

ZA 2013. GODINU

Podgorica, septembar 2012. godine

FINANSIJSKI PLAN AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST ZA 2013. GODINU

Finansijski plan Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu Agencija), je pripremljen u skladu sa odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl.list CG“, broj: 50/08, 53/09, 70/09, 40/10, 49/10,31/11 i 40/11) i Zakona o poštanskim uslugama („Sl.list CG“, broj: 57/11).

Ovim planom Agencije se projektuju ukupni prihodi i rashodi, uključujući i rezerve za nepredviđene izdatke, razdvojeni po oblastima regulacije i nadzora tržišta, korišćenja ograničenih resursa numeracija i radio-frekvencijskog spektra i poštanske djelatnosti.

I Plan prihoda Agencije za 2013. godinu će se ostvariti kroz izvore finansiranja utvrđene članom 13. Zakona o elektronskim komunikacijama i to:

1. naknade za registraciju
2. naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta
3. naknade po osnovu ovlašćenja za korišćenja radio-frekvencija i numeracije, koje se plaćaju na osnovu ovog zakona.
4. ostalih naknada propisanih zakonima koji uređuju oblasti koje su u nadležnosti Agencije

II Plan rashoda Agencije za 2013. godinu bazira se na osnovu ostvarenih troškova za šest mjeseci 2012. godine, troškova nastalih primjenom zakonskog okvira kao i realno očekivanih troškova neophodnih za poslovanje i to:

- 1a. Bruto zarade članova Savjeta i ostalih zaposlenih
- 1b. Bruto zarade radnika koji se planiraju zaposliti u 2013. godini
- 2a. Ostala primanja i naknade
- 2b. Ostala primanja i naknade novozaposlenih radnika
3. Službena putovanja i članarine
4. Rashodi za materijal i usluge
5. Troškovi održavanja osnovnih sredstava
6. Troškovi za regulaciju tržišta
7. Ostali poslovni rashodi
8. Troškovi po osnovu univerzalne poštanske usluge
9. Stambena pitanja zaposlenih
10. Amortizacija
11. Investicije
12. Rezerva

I PLANIRANI PRIHODI U 2013. GODINI

Broj	Naziv prihoda	Godišnje
1.	Naknada za registraciju	1.000
2.	Naknada za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta	2.575.100
3.	Naknada na osnovu ovlašćenja za korišćenje radio-frekvencija	1.366.489
	Naknada na osnovu ovlašćenja za korišćenje numeracije	473.000
4.	Ostale naknade propisane zakonima koji uređuju oblasti koje su u nadležnosti Agencije	160.000
	UKUPNO	4.574.589

OBRAZLOŽENJE PLANIRANIH PRIHODA U 2013. GODINI

Plan prihoda Agencije za 2013. godinu utvrđen je shodno članovima 13, 32, 84 i 97 Zakona o elektronskim komunikacijama, gdje su utvrđeni izvori finansiranja Agencije i način obračuna pojedinih naknada i to :

- naknade za registraciju
- naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta
- naknade po osnovu ovlašćenja za korišćenje radio-frekvencija i numeracije
- ostale naknade propisane zakonima koji uređuju oblasti koje su u nadležnosti Agencije

Planirani prihodi u 2013. godini iznose 4.574.589 EUR što je za 41.947 EUR odnosno za 0,91% manje nego što je planirano Finansijskim planom za 2012. godinu.

1. Naknade za registraciju

Naknade za registraciju predviđene su u iznosu od 1.000 eura, što je 90% manje nego što je bilo planirano Finansijskim planom za 2012. godinu.

Članom 32 Zakona o elektronskim komunikacijama predviđeno je, pored ostalog, da je svaki operator, prilikom prvog podnošenja prijave za obavljanje elektronskih komunikacionih usluga, obavezan platiti Agenciji jednokratnu naknadu koja odgovara stvarnim troškovima registracije. Istim članom je predviđeno da visinu naknade utvrđuje Agencija, uz saglasnost Ministarstva.

2. Naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta

Naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta predviđene su u iznosu od 2.575.100 EUR, što je za 0,11% manje nego što je bilo planirano Finansijskim planom za 2012. godinu.

Članom 32 stav 3 Zakona o elektronskim komunikacijama propisano je da „javni operatori elektronskih komunikacionih mreža i/ili usluga su obavezni plaćati Agenciji redovnu godišnju naknadu za troškove regulacije i nadzora tržišta u sektoru elektronskih komunikacija“. Članom 32 stav 5 Zakona o elektronskim komunikacijama propisano je da visina ove naknade iznosi do 1,5 procenata ukupnog prihoda operatora ostvarenog u prethodnoj godini, u mjeri koja pokriva troškove regulacije i nadzora tržišta u sektoru elektronskih komunikacija predviđenih Finansijskim planom.

Ukoliko se pretpostavi da će ukupan prihod sektora elektronskih komunikacija (prihod svih operatora elektronskih komunikacionih mreža i/ili usluga) u 2012. godini biti na nivou ukupnih prihoda sektora u 2011. godini (259.735.951 EUR), procentualni iznos ove naknade bi bio 0,99% ukupnih prihoda operatora u 2012. godini, što je za 34% manje od maksimalno dozvoljenog iznosa iz člana 32 stav 5 Zakona o elektronskim komunikacijama koji iznosi 1,5%. Tačan procentualni iznos naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta za 2013. godinu utvrdiće se kada postanu raspoloživi podaci o ukupnim prihodima sektora elektronskih komunikacija u 2012. godini.

Agencija sprovodi obaveze nadzora i regulacije tržišta utvrđene Zakonom o elektronskim komunikacijama, kao i drugim zakonima i propisima, kao i Direktivama EU, a koje se odnose na:

- potpuniju liberalizaciju tržišta elektronskih komunikacija;
- podsticanje efikasnog investiranja u infrastrukturu i stimulisanje inovacija;
- obezbjeđivanje da korisnici usluga, uključujući i invalide, imaju maksimalnu korist kod izbora cijene i kvaliteta;
- podsticanje efikasne upotrebe i obezbjeđenje racionalnog upravljanja radio frekvencijama i numeracijom;
- zaštitu ličnih podataka i privatnosti korisnika servisa i dr.

3. Naknade po osnovu ovlaštenja za korišćenje radio-frekvencija i numeracije

3.1. Naknade po osnovu ovlaštenja za korišćenje radio-frekvencija

Prihod po osnovu godišnje regulatorne naknade za korišćenje radio-frekvencija, predviđen je u iznosu od 1.366.489 EUR, što je za 1,59% manje nego što je bilo planirano Finansijskim planom za 2012. godinu. Naime, obim frekvencijskih resursa koji se operatorima elektronskih komunikacija stavljaju na raspolaganje, odnosno daju na korišćenje je sve veći, tako da kod iste jedinične cijene ukupan iznos sredstava ubranih po ovom osnovu je veći. Takođe, troškovi nadzora i upravljanja radio-frekvencijskim spektrom, zbog intezivnijeg korišćenja ovog prirodnog resursa, pa time i intezivnije kontrole sa sve tehničke opreme, povećavaju zahtjeve u ovom pravcu.

Članom 84 stav 3 Zakona o elektronskim komunikacijama utvrđeno je da je nosilac odobrenja za korišćenje radio-frekvencija obavezan platiti Agenciji i godišnju regulatornu naknadu za korišćenje radio-frekvencija, koja je namijenjena isključivo za pokrivanje troškova nadzora i upravljanja radio-frekvencijskim spektrom. Stavom 4 istog člana utvrđeno je da Ministarstvo propisuje metodologiju i način obračuna visine naknada koje se iskazuju u bodovima, a Agencija, na osnovu procjene ukupnih godišnjih regulatornih troškova, inicira novčanu vrijednost boda sa kojom se dolazi do visine naknada koje se uračunavaju u finansijski plan za narednu kalendarsku godinu.

Primjenom Pravilnika o metodologiji i način obračuna visine godišnje naknade za korišćenje radio-frekvencijska koju je donijelo resorno Ministarstvo, a imajući u vidu podatke o dodijeljenim radio-frekvencijskim resursima, na dan 18.07.2012. godine dolazi se do ukupnog iznosa godišnje regulatorne naknade za korišćenje svih odobrenih radio frekvencija od 700.763 bodova. Pri tome se ne očekuje da će se do kraja 2012. godine ukupan broj bodova bitnije promijeniti. Polazeći od planiranog prihoda, po osnovu godišnje regulatorne naknade za korišćenje radio-frekvencija baziranog na planiranim rashodima i ukupnog broja bodova, Agencija predlaže da vrijednost boda bude 1,95 EUR (vrijednost boda u 2012. godini je bila 2,3 EUR).

3.2 Naknade po osnovu ovlaštenja za korišćenje numeracije

Naknada po osnovu ovlaštenja za korišćenje numeracije utvrđena je u iznosu od 473.000 EUR, što je za 0,42% manje nego što je bilo planirano Finansijskim planom za 2012. godinu.

Prema članu 97. Zakona o elektronskim komunikacijama, nosioci odobrenja za korišćenje numeracije i/ili adrese plaćaju Agenciji godišnju regulatornu naknadu, koja se koristi za pokrivanje troškova nadzora i upravljanja numeričkim i adresnim resursima.

Nadalje, u skladu sa ovlašćenjima iz člana 97, organ državne uprave nadležan za poslove telekomunikacija, utvrđuje metodologiju i način obračuna visine naknada koje se iskazuju u bodovima, a Agencija, na osnovu procjene ukupnih godišnjih regulatornih troškova, inicira novčanu vrijednost boda, kojom se dolazi do visine naknada koje se uračunavaju u finansijski plan za narednu kalendarsku godinu.

Shodno Metodologiji koju je donijelo resorno Ministarstvo o visini naknade po pojedinim numeričkim i adresnim segmentima izraženo u bodovima, te imajuću i vidu raspoložive podatke o rashodima, ukupan broj bodova za numeraciju i adrese dodijeljene telekomunikacionim operatorima, procjenu učešća prihoda po ovom osnovu u ukupnim приходima kao i iskustva regulatora zemalja u okruženju i shodnu članu 97 stav 4 Agencija predlaže visinu boda u iznosu od 0,60 EUR (vrijednost boda u 2012. godini je bila 0,63 EUR), na osnovu čega je i dobijen navedeni prihod po osnovu numeracije.

4. Ostale naknade propisane zakonima koji uređuju oblasti koje su u nadležnosti Agencije

Planirane su u iznosu od 160.000 što je za 3,03% manje nego u prethodnoj godini.

4.1. Jednokratne naknade za obradu zahtjeva za frekvencije i numeracije

Članovima 84 i 97 stav 1 i 2 Zakona o elektronskim komunikacijama utvrđeno je da podnosilac zahtjeva za odobrenje korišćenja frekvencija, numeracija i/ili adresa, je obavezan Agenciji platiti jednokratnu naknadu koja odgovara stvarnim troškovima za obradu zahtjeva, pri čemu visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje Agencija.

Po osnovu ovih naknada očekuje se prihod od 4.000 EUR, što je na istom nivou kao u prethodnoj godini.

4.2. Naknade po osnovu Zakona o poštanskim uslugama - „jednokratna naknada“

Jednokratne naknade za 2013. godinu su planirane u visini od 1.000 EUR, što je za 50% manje nego u 2012. godini.

4.3. Naknade po osnovu Zakona o poštanskim uslugama- „godišnja naknada“

Visina godišnjih naknada za 2013. godinu, planira se u iznosu od 155.000 EUR, što je za 2,5% manje nego u 2012. godini.

Osnov za naplatu ovih naknada je Zakon o poštanskim uslugama („Sl.list CG“, broj 57/11) kojim je utvrđeno da su sredstva od naknada na osnovu izdate licence, na osnovu upisa u registar i godišnje naknade prihod Agencije koji se uplaćuje na poseban račun. Ova sredstva se koriste za finansiranje djelatnosti regulatornog organa, kao i za pokriće eventualnih gubitaka u obavljanju univerzalne poštanske usluge univerzalnog poštanskog operatora.

II PLANIRANI RASHODI U 2013. godini

Broj	Naziv rashoda	Mjesečno	Godišnje
1a.	Bruto zarade zaposlenih, Izvršnog direktora i članova Savjeta		2.029.580
	Bruto zarade zaposlenih		1.858.680
	- troškovi neto zarada zaposlenih	90.800	1.089.600
	- troškovi poreza na zarade zaposlenih	14.083	169.000
	- troškovi doprinosa na zarade zaposlenih	50.007	600.080
	Bruto zarade Izvršnog direktora i članova Savjeta		170.900
	- troškovi neto zarada	8.500	102.000
	- troškovi poreza na zarade	1.300	15.600
- troškovi doprinosa na zarade	4.442	53.300	
1b.	Bruto zarade radnika koji se planiraju zaposliti u 2013.godini		53.365
	- troškovi neto zarada	2.676	32.110
	- troškovi poreza na zarade	360	4.315
	- troškovi doprinosa na zarade	1.412	16.940
2a.	Ostala primanja i naknade za zaposlene, izvršnog direktora i članove Savjeta		175.719
	- troškovi prevoza radnika	3.702	44.424
	- troškovi zimnice	5.088	61.055
	- troškovi poreza i doprinosa	5.853	70.240

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
FINANSIJSKI PLAN za 2013. godinu

2b.	Ostala primanja i naknade radnika koji se planiraju zaposliti u 2013.godini		6.487
	- troškovi prevoza novozaposlenih radnika	114	1.368
	- troškovi zimnice novozaposlenih radnika	227	2.720
	- troškovi poreza i doprinosa novozaposlenih radnika	200	2.399
3.	Službena putovanja i članarine		139.000
	-troškovi službenih putovanja u zemlji i inostranstvu, dnevnica i smještaja		115.000
	- članarine za međunarodne organizacije		24.000
4.	Rashodi za materijal i usluge		150.000
	- kancelarijski materijal		20.000
	- troškovi reklame i propagande		13.000
	- sitan inventar		10.000
	- troškovi platnog prometa		15.000
	- troškovi poštanskih usluga		4.500
	- troškovi edukativnog materijala		18.000
	- troškovi u vezi istraživanja upotrebe ICT u Crnoj Gori		13.000
	- troškovi za pružene elektronske komunikacione usluge (telefonske i druge elektronske usluge)		56.500
5.	Troškovi održavanja osnovnih sredstava		145.000
	- osiguranje i registracija vozila		30.000
	- servis i popravka vozila		15.000
	- gorivo i mazivo		25.000
	- tekuće održavanje osnovnih sredstava		75.000
6.	Troškovi za regulaciju tržišta		115.000
	- implementacija regulatornih obaveza propisanih analizama tržišta elektronskih komunikacija		100,000
	- analiza tržišta poštanskih usluga		15.000
7.	Ostali poslovni rashodi		332.400
	- reprezentacija		20.000
	- premije osiguranja imovine i zaposlenih		22.400
	- organizacija konferencija		35.000
	- stručna i ostala literatura		11.000
	- troškovi stručnog usavršavanja zaposlenih		17.000
	- troškovi revizije		6.000
	- troškovi električne energije		90.000
	- troškovi privremenih i povremenih poslova		6.000
	- troškovi jednokratnih pomoći		5.000
	- sudski i administrativni troškovi		15.000
	- ostali poslovni rashodi		20.000

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
FINANSIJSKI PLAN za 2013. godinu

	- komunalne usluge		17.000
	-troškovi oglašavanja		10.000
	-trošk.obezbjeđenja prostorija		40.000
	-troškovi zakupa		15.000
	-HTZ oprema		3.000
8.	Troškovi po osnovu Univerzalne poštanske usluge		49.500
9.	Stambena pitanja zaposlenih		100.000
10.	Amortizacija		630.000
11.	Investicije		430.700
12.	Ukupno tekući rashodi poslovanja (1-11)		4.356.751
13.	Rezerve 5 % za nepredviđene izdatke		217.838
	Ukupno sa rezervom		4.574.589

II OBRAZLOŽENJE PLANIRANIH RASHODA U 2013. GODINI

Ukupno planirani rashodi za 2013. godinu iznose 4.574.589 EUR, što je za 41.948 EUR odnosno za 0,91% manje u odnosu na planirane rashode iz 2012. godine.

Planirani rashodi Agencije su utvrđeni na osnovu rashoda u tekućoj godini, kao i na osnovu planiranih rashoda u narednoj godini. Kod planiranja se posebno imalo u vidu povećanje obaveza Agencije po pitanju izvršavanja obaveza utvrđenih Zakonom o elektronskim komunikacijama, njenu potrebu materijalno-tehničkog i kadrovske osposobljavanja, veće obaveze i angažovanje na izvršavanju obaveza, kako na domaćem tako i na međunarodnom planu i dr.

Napominjemo da Agencija u najvećem dijelu (80%) zapošljava visoko obrazovan i specijalizovan kadar u oblasti regulacije i nadzora tržišta telekomunikacija, dodjele i upravljanja numeracije i frekvencija, monitoringa radio-frekvencijskog spektra, regulacije poštanske djelatnosti i dr.

U septembru 2011. godine završen je i stavljen u funkciju GKMC na Dajbabskoj Gori. Takođe su u funkciji Regionalni kontrolno/mjerni centar kod Sutomora, te Daljinski upravljana kontrolno-mjerna stanica kod Pljevalja na lokaciji Crljenica. Do kraja 2012. godine očekuje se da budu završene i tenderske procedure vezane za izgradnju objekta

i antenskog stuba, te nabavku mjerne opreme i uređaja za DUKMS Rožaje. Zbog administrativnih problema vezanih za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa te dobijanja građevinskih dozvola, aktivnosti na izgradnji DUKMS Kotor na lokaciji Trojica i DUKMS Ulcinj na lokaciji Bijela Gora će se nastaviti u 2013. godini. Mobilna kontrolno mjerna stanica za monitoring u RF opsegu od 9 kHz – 3 GHz je u funkciji od 2006. godine, dok je druga Mobilna kontrolno-mjerna stanica za digitalne emisije (DMKMS) za monitoring GSM, UMTS, odnosno DVB-T mreža u pokretu u funkciji od sredine 2011. godine. Dalji razvoj i unapređenje Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra zahtijeva i adekvatnu popunu sa stručnim kadrom.

Imajući navedeno u vidu planirani iznosi rashoda, kroz pojedinačne stavke, odražavaju realne potrebe Agencije u toku 2013. godine, u skladu sa potrebama i obavezama Agencije u izvršavanju zakonom utvrđenih obaveza, pri čemu se vodilo računa da se sve rashodne stavke maksimalno redukuju kako bi se uvažile činjenice još uvijek izražene ekonomske recesije, a da se time ne dovede u pitanje obavljanje osnovne funkcije Agencije.

1a. Bruto zarade zaposlenih, Izvršnog direktora i članova Savjeta

Bruto zarade zaposlenih, Izvršnog direktora i članova Savjeta planirane su u 2013. godini na istom nivou kao i u 2012. godini, stim što se sada ovoj kategoriji rashoda dodaju rashodi koji obuhvataju i zarade novozaposlenih koji su u toku 2012. godini primali zarade iz kategorije 1b Finansijskog plana (povećanje se odnosi na povećanje po osnovu minulog rada).

U Agenciji je zaposleno 69 izvršilaca prema kvalifikacionoj strukturi datoj u tabeli:

	Broj izvršilaca	Učešće (%)
Doktor nauka	1	1,45
Magistar	2	2,90
Visoka školska sprema	52	75,36
Viša školska sprema	1	1,45
Srednja stručna sprema	13	18,84
Ukupno	69	100,00

Dominantno je učešće izvršilaca sa VSS, koji su pretežno angažovani na poslovima regulacije sektora elektronskih komunikacija.

Prosječan koeficijent složenosti rada u Agenciji je 4,87.

Prosječno radno iskustvo zaposlenih je 17 godina (10,25% koeficijent za minuli rad).

Bruto zarade zaposlenih

Bruto zarade zaposlenih za 2013.godinu planirane su u iznosu od 1.858.680 EUR i to:

-troškovi neto zarada zaposlenih	1.089.600 EUR
-troškovi poreza na zarade	169.000 EUR
-troškovi doprinosa iz i na zarade	600.080 EUR

Ova kategorija zarada, je iz razloga povećanja koeficijenta složenosti rada za pojedine zaposlene i povećanja ukupnih godina radnog iskustva za sve zaposlene u Agenciji povećana za 3,87% u odnosu na prethodnu godinu.

Bruto zarade Izvršnog direktora i članova Savjeta

Bruto zarade Izvršnog direktora i članova Savjeta Agencije su u potpunosti u skladu sa zaključcima Skupštine Crne Gore, te su i ove godine planirane na istom nivou kao i za prethodnu, 2012. godinu, (povećanje za 2,84% po osnovu minulog rada) u iznosu od 170.900 EUR, i to za:

-troškovi neto zarada	102.000 EUR
-porez na zarade.....	15.600 EUR
-troškovi doprinosa n zarade.....	53.300 EUR

1b. Bruto zarade radnika koji se planiraju zaposliti u 2013.god.

U skladu sa napomenama iz obračuna bruto zarada zaposlenih, Agencija u narednoj godini planira Bruto zarade novih radnika u iznosu od 53.365 EUR i one su na istom nivou u odnosu na plan za prošlu godinu, a njihova struktura je slijedeća:

-troškovi neto zarade zaposlenih	32.110 EUR
-troškovi poreza na zarade	4.315 EUR
-troškovi doprinosa na zarade	16.940 EUR

Zapošljavanje novih izvršioaca u skladu je sa Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta i povećanom obimu posla.

2a. Ostala primanja i naknade zaposlenih, Izvršnog direktora i članova Savjeta

Ostala primanja i naknade planirana su u iznosu od 175.719 EUR i na istom su nivou kao u Finansijskom planu za 2012. godinu.

Troškovi prevoza radnika planirani su u iznosu od 44.424 EUR i obračunavaju se za 11 mjeseci kao 25% neto cijene rada.

Troškovi zimnice planirani su u iznosu od 61.055 EUR i obračunavaju se kao 4 cijene rada.

Porezi i doprinosi iz i na ostala primanja zaposlenih i članova Savjeta u narednoj godini planirana su u iznosu od 70.240 EUR.

2b. Ostala primanja i naknade radnika koji se planiraju zaposliti u 2013.god.

Ostala primanja i naknade radnika koji se planiraju zaposliti u 2013. godini planirana su u istom iznosu kao i u 2012. godini od 6.487 EUR.

3. Službena putovanja i članarine

Službena putovanja i članarine planirana su u iznosu od 139.000 EUR odnosno manja su za 2.80% u odnosu na plan za 2012. godine, i pored sve većih potreba za prisustvom na raznim međunarodnim konferencijama i seminarima. Agencija je ove troškove umanjila u odnosu na prethodnu godinu, kao jednu od mjera racionalizacije kojima se pribjeglo u periodu trajanja ekonomske krize.

4. Rashodi za materijal i usluge

Rashodi za materijal i usluge planirane su u iznosu od 150.000 EUR i manji su za 0,33% u odnosu na sredstva predviđena Finansijskim planom za 2012. godinu.

Troškovi edukativnog materijala se odnose na izradu, štampanje i distribuciju brošura za edukaciju korisnika elektronskih komunikacionih usluga, troškovi za pružanje elektronske komunikacione usluge se odnose na troškove telefona, interneta, naknade za povezivanje kontrolno-mjernih centara, troškove host-ovanja servera za mjerenje brzine pristupa Internetu.

5. Troškovi održavanja osnovnih sredstava

Troškovi održavanja osnovnih sredstava planirani su na nivou od 145.000 EUR i na istom su nivou kao i u Finansijskom planu Agencije za 2012.godinu.

Troškovi održavanja osnovnih sredstava podrazumijevaju: osiguranje i registracija vozila, servis i popravka vozila, gorivo i mazivo, troškove održavanja poslovne zgrade, troškove održavanja GKMC Dajbabe, troškove održavanja RKMS i baznih stanica, održavanje postavljenih antenskih sistema na objektima Agencije, održavanje mobilnih KMS i agregata, baždarenje opreme, kao i održavanje informacionog sistema Agencije.

6. Troškovi za regulaciju tržišta

Troškovi za regulaciju tržišta planirani su u iznosu od 115.000 EUR i manji su za 4,17 % u odnosu na troškove koji su bili predviđeni Finansijskim planom Agencije za 2012.godinu.

Za implementaciju regulatornih obaveza propisanih analizama tržišta elektronskih komunikacija planiran je iznos od 100.000 eura i niži je za 20.000 eura u odnosu na Finansijski plan Agencije za 2012.godinu. Ovi troškovi se odnose na troškove konsultantskih usluga u postupku analiza relevantnih tržišta, troškove konsultantskih usluga kod nadzora implementacije regulatornih obaveza propisanih operatorima sa značajnom tržišnom snagom (implementacija metodologije računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva i implementacija metoda regulacije maloprodajnih cijena).

Agencija je Programom rada za 2013.godinu predvidjela sprovođenje postupka analiza dva dodatna relevantna tržišta, za koje je prethodno potrebno sprovesti test tri kriterijuma, kao uslova za ex ante regulaciju. Takođe, tokom 2013. godine Agencija će sprovesti novi krug analiza 7 relevantnih tržišta (tržišta koja su bila predmet analiza u 2010. godini na osnovu kojih su propisane regulatorne obaveze operatorima sa značajnom tržišnom snagom).

Agencija će tokom 2013. godine vršiti nadzor nad implementacijom Projekta računovodstvenog razdvajanja i troškovnog računovodstva koji sprovode mobilni operatori na tržištima na kojima imaju status operatora sa značajnom tržišnom snagom.

Za izradu detaljne analize tržišta poštanskih usluga, planiran je iznos od 15.000.00 EUR. Agencija će početkom 2013. godine objaviti javni poziv na otvoreni postupak javne nabavke za izbor najpovoljnije ponude za pružanje konsultantskih usluga prilikom sprovođenja analize tržišta poštanskih usluga, u okviru koje će se sprovesti i anketa o zadovoljstvu korisnika i ostalih učesnika na tržištu poštanskih usluga.

7. Ostali poslovni rashodi

Ostali poslovni rashodi planirani su u iznosu od 332.400 EUR i manji su za 0,86% u odnosu na sredstva predviđena Finansijskim planom za 2012. godinu.

Pod ostalim poslovnim rashodima podrazumijevaju se sledeći troškovi: reprezentacija, premije osiguranja imovine i zaposlenih, organizacija konferencija, stručna i ostala literatura, troškovi stručnog usavršavanja zaposlenih, troškovi revizije, troškovi električne energije, troškovi privremenih i povremenih poslova, troškovi jednokratnih

pomoći, sudski i administrativni troškovi, komunalne usluge, troškovi oglašavanja, troškovi obezbjeđenja prostorija, troškovi zakupa i HTZ oprema.

8. Troškovi po osnovu Univerzalne poštanske usluge

Troškovi po osnovu Univerzalne poštanske usluge planirani su u iznosu od 49.500 EUR, što je na istom nivou kao i u Finansijskom planu za 2012.godinu.

U skladu sa članom 82 Zakona o poštanskim uslugama („Sl.list CG“,br 57/11) i članom 31 i 33 Statuta Agencije, definisana je obaveza uplate u kompenzacioni fond i pokriće eventualnih gubitaka za obavljanje poštanskih usluga univerzalnog servisa.

9. Stambena pitanja zaposlenih

Sredstva za rješavanje stambenih pitanja zaposlenih planirana su u iznosu od 100.000,00 EUR, što je na nivou sredstava predviđenih Finansijskim planom za 2012. godinu.

10. Amortizacija

Troškovi amortizacije su planirani u iznosu od 630.000,00 EUR, i na istom su nivou kao i u Finansijskom planu za 2012. godinu.

11. Investicije

Investicije su planirane u iznosu od 430.700 EUR i manje su za 19,04 % u odnosu na sredstva predviđena Finansijskim planom za 2012. godinu. Obrazložene su u Prilogu 1.

12. Rezerva za nepredviđene izdatke

Sredstva za rezerve su planirana, shodno odredbi člana 13 stav 2 Zakona o elektronskim komunikacijama, u iznosu od 217.838 EUR. Sredstva rezervi su predviđena u iznosu od 5% od ukupno planiranih rashoda, što je za 0,91% manje u odnosu na Finansijski plan za 2012. godinu.

PRILOG 1.

1. Obrazloženje Plana novih investicija Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost u 2013 godini

Rb	INVESTICIJA	Procijenjena vrijednost
1.	Unapređenje informacionog sistema Agencije	42.000
2.	Izrada alata (kalkulatora) za pomoć korisnicima prilikom izbora elektronskih komunikacionih usluga i predviđanja troškova za elektronske komunikacione usluge portala (odredba nacrtu Zakona o elektronskim komunikacijama)	73.000
3.	Produženje ugovora o održavanju i podršci (obnavljanje licenci) za softvere za upravljanje i planiranje RF spektrom (ATDI)	52.000
4.	Učešće u projektu SEE DigiTV	3.700
5.	Izrada projekta investicionog održavanja objekata GKMC, RKMC i DUKMS	10.000
6.	Investiciono održavanja objekata GKMC, RKMC i DUKMS i poslovne zgrade Agencije	30.000
7.	Izrada projekta senzorske mreže za pokrivanje urbanih sredina u svrhu kontrole i monitoringa RF spektra u opsegu do 6 GHz	15.000
8.	Izrada studije o namjeni opsega 790-862 MHz (digitalna dividenda)	25.000
9.	Nadogradnja opreme za digitalnu mobilnu kontrolno-mjernu stanicu (DMKMS) (antenski sistem, mjerni mobilni terminali, DVB-T2 opcija, nadogradnja softvera)	65.000
10.	Izgradnja priključnog puta za DUKMS Rožaje	25.000
11.	Izrada podne podloge u garaži u objektu RKMC	3.000
12.	Izrada georeferencirane baze podataka elektronske komunikacione infrastrukture i njena dostupnost putem web portala (odredba nacrtu Zakona o elektronskim komunikacijama)	87.000
	UKUPNO	430.700

U toku 2013. godine, planirano je da se za investicione aktivnosti Agencije izdvoji 430.700 EUR, što je za 19,04 % manje u odnosu na sredstva predviđena Finansijskim planom za 2012. godinu.

- Unapređenje informacionog sistema Agencije kroz sprovođenje redovnih procedura održavanja, povećanja sigurnosti i pouzdanosti rada sistema koje podrazumjevaju dopunu softvera, zamjenu dotrajalog, kao i nabavku nedostajućeg hardvera, nabavku licenci.
- Izrada alata (kalkulatora) za pomoć korisnicima prilikom izbora elektronskih komunikacionih usluga i predviđanja troškova za elektronske komunikacione usluge portala (odredba nacrta Zakona o elektronskim komunikacijama)
Istraživanja sprovedena u Evropskoj Uniji pokazuju da se korisnici elektronskih komunikacionih usluga sve teže snalaze prilikom izbora usluge i predviđanja potrošnje za pružene elektronske komunikacione usluge. Zbog toga se preporučuje da regulatorna tijela razviju alate koje će korisnicima pružiti pomoć prilikom izbora najpovoljnijeg korisničkog paketa. Nacrtom Zakona o elektronskim komunikacijama predviđeno je da će Agencija na svojoj *web* stranici, omogućiti korisnicima bez naknade izvrše nezavisnu procjenu troškova koji proizilaze iz javno dostupnih cijena javnih elektronskih komunikacionih usluga. Da bi se ova odredba sprovela potrebno je razviti odgovarajući alat-kalkulator cijena.
- Produženje ugovora o održavanju i podršci (obnavljanje licenci) za softvere za upravljanje i planiranje RF spektrom (ATDI)
U decembru 2009. godine je potpisan ugovor sa kompanijom ATDI o kupovini dodatnih licenci softvera za upravljanje i planiranje radio-frekvencijskog spektra. Ugovor je obuhvatao četvorogodišnju podšku i redovno ažuriranje softvera. U cilu daljeg korišćenja softvera i razvoja baza podataka radio-frekvencija koje su neophodne za upravljanje i racionalno korišćenje radio-frekvencijskih resursa potrebno je izvršiti produženje ugovora.
- Učešće u projektu SEE DigiTV
Prelazak sa analognih na digitalne radio-difuzne sisteme je kompleksan proces, a zbog svojih specifičnosti čak i više kompleksan u državama SEE regiona jugoistočne Evrope (SEE region) nego u ostalim državama Evrope. Priprema zakonskog okvira, koordinirani pristup digitalnoj dividendi, obezbjeđivanje usklađenosti tehnologije i standarda opreme, podsticanje razvoja novih usluga, osiguravanje uspješnog odziva krajnjih korisnika i koordinirane saradnje zainteresovanih strana – elektronskih medija, mrežnih operatora, proizvođača i distributera opreme, kao i regulatora i državnih organa uključenih u ovaj proces je od presudnog značaja za uspješnost procesa digitalizacije u radio-difuziji, kako

u pojedinačnim državama, tako i cjelokupnom regionu. Imajući u vidu prethodno u okviru dalje realizacije ovog projekta Agencija će i tokom 2013. godine nastaviti učešće u radu na ovom projektu u skladu sa programom koji je utvrđen tokom 2011. godine. Crna Gora je 2011. godine u cilju realizacije projekta potpisala ugovor sa Delegacijom evropske komisije u Crnoj Gori i na taj način se i zvanično uključila u rad ove grupe kroz učešće predstavnika ove Agencije i Agencije za elektronske medije.

- Izrada projekta investicionog održavanja objekata GKMC, RKMC i DUKMS
Kako će se do kraja 2012. godine izvršiti tehnički prijem objekta GKMC na Dajbabskoj Gori, u cilju njegovog redovnog održavanja, kao i održavanja objekata RKMC na Crnom Rtu kod Sutomora te DUKMS u Pljevljima i Rožajama, potrebno je, shodno važećoj zakonskoj regulativi iz oblasti izgradnje objekata, uraditi projekte investicionog održavanja za gore pomenute objekte.
- Investiciono održavanja objekata GKMC, RKMC i DUKMS i poslovne zgrade Agencije

Sredstva predviđena ovom stavkom su planirana za investiciona održavanja objekata. Napominjemo da će se investiciono održavanja obavljati shodno urađenim projektima investicionog održavanja ovih objekata.

- Izrada projekta senzorske mreže za pokrivanje urbanih sredina u svrhu kontrole i monitoringa RF spektra u opsegu do 6 GHz.
U cilju monitoringa RF spektra u urbanim sredinama u kojima su skoncentrisane emisije radio-stanica u opsezima namijenjenim za GSM, UMTS, WiMAX, WiFi. LTE, predlaže se izrada ovog projekta. Projekat bi trebao da da rješenje za pokrivanje najznačajnijih urbanih sredina mrežom senzora koji rade do 6 GHz i koji se osim poslova monitoringa uspješno koriste i za poslove goniometrisanja. Korišćenje senzora bi predstavljalo dopunu postojećim stanicama namijenjenim kontroli i monitoringu RF spektra, a ne nikako kao njihova alternativa.
- Izrada studije o namjeni opsega 790-862 MHz (digitalna dividenda)
Okončanjem procesa prelaska sa analogne na digitalnu radio-difuziju, koji je u Crnoj Gori izmjenom Zakona o digitalnoj radio-difuziji odložen do sredine 2015. godine, radio-frekvencijski opseg 790-862 MHz (digitalna dividenda), će postati slobodan. Pri tome se očekuje da će proces biti okončan prije pomenutog roka, tako da odluka o namjeni spektra digitalne dividende postaje aktuelna i u Crnoj Gori. Planom namjene radio-frekvencijskog spektra ovaj opseg je namijenjen za MOBILNU, RADIO-DIFUZNU i FIKSNU službu na primarnoj osnovi. Iskustva iz okruženja i EU vezano za namjenu opsega digitalne dividende su nepodijeljena- opseg 790-862 MHz je namijenjen za MOBILNU radiokomunikacionu službu za realizaciju IMT sistema (LTE, LTE Advanced) u

cilju daljeg razvoja mobilnih širokopoljnih usluga, posebno u ruralnim i slabo naseljenim oblastima. Strategijom razvoja informacionog društva 2012-2016, koju je Vlada Crne Gore donijela krajem 2011. godine, nije decidno riješeno pitanje namjene spektra digitalne dividende, iako je sama strategija postavila veoma ambiciozne ciljeve u razvoju širokopoljnih servisa, uključujući i mobilne širokopoljne servise. Stoga se predlaže izrada studije o namjeni opsega 790-862 MHz koja će na utemeljen i objektivan način dati odgovor na pitanje da li je interes Crne Gore i njenih građana razvoj IMT sistema u ovom opsegu ili njegovo zadržavanje za potrebe radio-difuzije.

- Nadogradnja opreme za digitalnu mobilnu kontrolno-mjernu stanicu (DMKMS) (antenski sistem, mjerni mobilni terminali, DVB-T2 opcija, nadogradnja softvera). Ova nadogradnja je potrebna iz razloga što je nakon završetka tendera Ministarstvo donijelo odluku da se u procesu digitalizacije analogne zemaljske TV koristi DVB-T2 standard, a ne DVB-T kako je bilo predviđeno ranijim planskim dokumentima vezanim za proces digitalizacije.
- Izradnja priključnog puta za DUKMS Rožaje
Shodno uslovima propisanim od strane nadležnih organa prilikom izgradnje DUKMS Rožaje neophodno je izgraditi i priključni put na ovoj lokaciji.
- Izrada podne podloge u garaži u objektu RKMC
U skladu sa Glavnim projektom temelji objekta RKMC-a izvedeni su kaskadno, pa je garaža za vozilo ukopana, odnosno pod garaže je niži od okolnog terena. U situacijama jakih padavina sa vjetrom u garaži se pojavljuje voda, koja se zadržava. Izradom podloge određene visine pod garaže bi se izdigao i bilo bi spriječeno unošenje vode usled vremenskih neprilika.
- Izrada georeferencirane baze podataka elektronske komunikacione infrastrukture i njena dostupnost putem web portala (odredba nacrta Zakona o elektronskim komunikacijama)

Po predlogu nacrta Zakona o elektronskim komunikacijama o Agencija vodi registre: operatora, dodijeljenih radio-frekvencija, dodijeljenih brojeva i adresa i elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme. Operator je, u cilju uspostavljanja detaljne evidencije, dužan dostaviti Agenciji podatke o vrsti, raspoloživosti i geografskoj lokaciji elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme koja može biti od interesa za zajedničko korišćenje. Da bi Agencija što efikasnija sačuvala i obrađivala podatke, a u budućnosti ih učinila dostupnim svim zainteresovanim licima, potrebno je razviti georeferenciranu bazu podataka elektronske komunikacione infrastrukture.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
FINANSIJSKI PLAN za 2013. godinu

1.1. Obrazloženje Plana investicija Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost u 2013. godini koje se finansiraju iz sredstava iz prethodnih godina

Rb	INVESTICIJA	Procijenjena vrijednost
1.	Sistem za prikupljanje i obradu podataka o tržištu elektronskih komunikacionih usluga i tržištu poštanskih usluga.....	340.000
2.	Razvoj i implementacija platforme za mjerenje brzina pristupa Internetu (odredba nacrtu Zakona o elektronskim komunikacijama).....	10.000
3.	Nabavka kontrolno-mjerne opreme i pratećeg softvera za monitoring i goniomentrisanje signala sa instalacijom i ugradnjom za postojeću MKMS i integracija u postojeći sistem	420.000
4.	Izgradnja objekta jedne daljinski upravljane kontrolno mjerne stanice (DUKMS Trojica - Kotor), vršenje stručnog nadzora pri izgradnji i nabavka seta monitoring mjernih antena za ovu DUKMS	160.000
5.	Nabavka jedne licence iCS Map Servera za konverziju digitalnih mapa Crne Gore	8.000
6.	Izrada projekta staklene zaštitne obloge oko liftovske konstrukcije na GKMC-u	5.000
7.	Izgradnja i ugradnja staklene zaštitne obloge oko liftovske konstrukcije na GKMC-u	40.000
8.	Izrada i montaža uskočnice za evakuaciju ljudi u slučaju požara na GKMC-u	30.000
9.	Nabavka i ugradnja agregata	8.000
10.	Nabavka vatrootpornih ormara za skladištenje dokumentacije	5.000
11.	Kupovina Auto CAD softvera, koji je potreban za rad sa dokumentima planiranja prostora	5.000
	UKUPNO	1.031.000

- Sistem za prikupljanje i obradu podataka o tržištu elektronskih komunikacionih usluga i tržištu poštanskih usluga.....
Agencija od operatora prikuplja podatke o broju korisnika, saobraćaju, prihodima, kvalitetu usluga i dr. Zbog količine podataka koja se traži i zbog povećanja broja operatora obim sakupljenih podataka se povećava iz godine u godinu i sadašnji način ručnog unosa, obrade podataka i izrade izvještaja postao je nepraktičan. Da bi se čitav proces prikupljanja, čuvanja, obrade podatka i izrade izvještaja automatizovao, učinio efikasnijim i smanjio broj grešaka potrebno je razviti i imlementirati odgovarajući informacioni sistem.
- Razvoj i implementacija platforme za mjerenje brzina pristupa Internetu (odredba nacrta Zakona o elektronskim komunikacijama).....
Nacrtom Zakona o elektronskim komunikacijama predviđeno je da će Agencija korisnicima omogućiti mjerenje brzine pristupa Internetu, koje se može koristiti prilikom podnošenja prigovora na ugovorenu brzinu pristupa Internetu u fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži. Da bi se predviđena odredba sprovela potrebno je izvršiti nabavku odgovarajućeg sistem i izvršiti njegovo implementiranje.
- Nabavka kontrolno-mjerne opreme i pratećeg softvera za monitoring i goniometrisanje signala sa instalacijom i ugradnjom za postojeću MKMS i integracija u postojeći sistem
Oprema za monitoring i goniometrisanje signala u cilju utvrđivanja i otkrivanja izvora štetnih smetnji i nelegalnih radio emisija je predviđena Elaboratom o daljem razvoju Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra u periodu od 2012-2016. godine. U cilju racionalizacije sredstava planirano je da se ova oprema ugradi umjesto postejeće opreme u Mobilnoj kontrolno-mjernoj stanici (MKMS), dok bi se oprema iz MKMS instalirala u objektu Daljinski kontrolisane kontrolno-mjerne stanice Kotor na lokaciji Trojica.
- Izgradnja objekta jedne daljinski upravljane kontrolno mjerne stanice (DUKMS Trojica - Kotor), vršenje stručnog nadzora pri izgradnji i nabavka seta monitoring mjernih antena za ovu DUKMS
Očekuje se da će se do kraja 2012. Godine dobiti građevinska dozvola za ovu stanicu čija bi se izgradnja realizovala u 2013. godini. Shodno obrazloženju iz prethodne tačke za ovu stanicu će biti potrebno kupiti set monitoring antena za monitoring RF spektra od 9 kHz do 3 GHz.
- Nabavka jedne licence iCS Map Servera za konverziju digitalnih mapa Crne Gore
U julu 2012. godine Agencija je sa Upravom za nekretnine potpisala Protokol o saradnji. Na osnovu ovog Protokola Urava za nekretnine je Agenciji ustupila na korišćenje Ortofoto karte Crne Gore i Digitalnu topografsku kartu u rasterskoj i

vektorskoj formi. Pošto ove mape nijesu kompatibilne sa softverom za planiranje i upravljanje radio-frekvencijskim spektrom potrebno je izvršiti nabavku ICS Map Servera pomoću koga će se karte prebaciti u odgovarajući format u cilju njihovog korišćenja u softverima za upravljanje i kontrolu i monitoring RF spektra.

- Izgradnja i ugradnja staklene zaštitne obloge oko liftovske konstrukcije na GKMC-u

U cilju zaštite liftovske konstrukcije na objektu GKMC-a od uticaja lokalnih meteoroloških uslova (padavine, vjetrovi...) te veće bezbjednosti prilikom njegove eksploatacije potrebno je izraditi projekat na osnovu kog bi se izgradila staklena zaštitna obloga oko liftovske konstrukcije.

- Izrada i montaža uskočnice za evakuaciju ljudi u slučaju požara na GKMC-u
U cilju zaštite ljudskih života zaposlenih na objektu GKMC-a u slučaju požara neophodno je izraditi i montirati uskočnicu za evakuaciju

- Nabavka i ugradnja agregata

Za potrebe obezbjeđenja neprekidnog napajanja električnom energijom server sale neophodna je nabavka agregata relativno male snage, kojim bi se dodatno obezbijedila sigurnost čuvanja elektronskih podataka u slučaju dužeg nestanka električne energije.

- Nabavka vatrootpornih ormara za skladištenje dokumentacije

U suterenu poslovnog prostora Agencije nalazi se prostorija za odlaganje dokumentacije, koja se u skladu sa propisima mora čuvati određeno vrijeme. Tokom 2010. godine Agencija je nabavila pet sigurnosnih (vatrootpornih) ormara, koji ne zadovoljavaju potrebe za smještanjem kompletne dokumentacije. U narednim godinama trebalo bi sukcesivno dobavljati po pet takvih ormara (njihova pojedinačna vrijednost je 1000 eura), dok se ne obezbijedi dovoljan broj ormara za smještanje dokumentacije koja se mora obavezno čuvati. Pretpostavka je da bi 20 takvih ormara bilo dovoljno.

- Kupovina Auto CAD softvera, koji je potreban za rad sa dokumentima planiranja prostora

Agencija daje mišljenja na dokumente prostornih planova za čiju su izradu naležni Ministarstvo održivog razvoja i turizma i organi lokalne samouprave. Agencija takođe izdaje tehničke uslove za izgradnju objekta. Grafički dodaci planskih dokumenata i projekata objekata su izrađeni uz pomoć AutoCAD programa. Da bi Agencija mogla dati mjerodavno mišljenje mora biti tehnički osposobljena, odnosno neophodno je izvršiti nabavku licenciranog programskog paketa AutoCADa.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
FINANSIJSKI PLAN za 2013. godinu

Napominjemo da će se potrebna sredstva za investicije iz Priloga 1.1, u iznosu od 1.031.000 EUR obezbijediti iz sredstava iz prethodnih godina, što je skladu sa članom 15 Zakona o elektronskim komunikacijama, kojim je propisano da "ako se godišnjim obračunom prihoda i rashoda Agencije utvrdi da su ukupno ostvareni prihodi Agencije veći od ukupno ostvarenih rashoda, višak prihoda se izdvaja na poseban račun i može se isključivo koristiti za ispunjenje zakonskih obaveza vezanih za funkciju Agencije u narednoj kalendarskoj godini".

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Broj: 0901-5230/2

Podgorica, 21.09.2012. godine